

téit an d'Liewensmëttelhëllef. Am Beräich vun der Education konzentréiert sech eis Hëllef haaptsächlech op d'Géigend vu Santiago, wou d'Zoustänn am dramateschste sinn. Duerch déi Lievensmëttelhëllef, déi mir deem Land zoukomme loossen, kënnen mir och Entwécklungsprojete bäisteieren an domadder och der kapverdianescher Bevëlkerung méi hëllefen. Dat ass ee wichtege Grond d'Kooperation mat dësem Land weiderhin oprechtzëerhalen.

Och wann de Cap-Vert geographesch gesi relativ wäit ewech vu Lëtzebuerg läit, esou sinn doch déi Relatiounen tëschent eise Länner an de leschte Jore staark gewuess. Interessant ass och: 1.700 Mënschen aus dem Cap-Vert wunne mëttlerweil bei ons, a ronn 430 hunn eis Lëtzebuerger Nationalitéit ugeholl. Dat beweist ganz einfach, dass déi Leit gewëllt sinn, sech hei ze integréieren.

No deem kuerzen Ausfluch an d'Geschicht, d'Geographie an d'Kooperation wëll ech nach e puer Wuert hei zum Kooperationsaccord selwer soen: Duerch de Projet selwer gëtt en Accord tëschent Lëtzebuerg an dem Cap-Vert ënnerschríwwen, deen déi gutt Zesummenaarbecht an de Beräicher Ausbildung, Kultur a Wëssenschaften dokumentéiere soll.

Den Accord de coopération ass den 20. November 1998 zu Praia am Cap-Vert ënnerschríwwen, an den 9. Januar 2006 vun dem Ausseminister hei an der Chamber déposéiert ginn. De Statsrot huet säin Avis de 14. Februar ofginn an d'Chamberskommission huet an hirer Sëtzung vum 4. Abrëll du mech als Rapporteur genannt. Mir hunn och den Text an den Avis vum Statsrot analyséiert. De Rapport ass de 24. Abrëll ugeholl ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll nëmmen op e puer Objektivier vum Accord agoen. Dëst bilateralt Ofkommen ass en éischten Accord mat engem afrikanesche Land. Fir d'Ziler vum Accord de coopération erreechen ze kënnen, gëtt eng Commission mixte agesat. Déi huet natierlech d'Aufgab fir hire pluriannuellé Programm auszeschaffen, fir deen ugestrieften Échange och opzebauen. Den Accord huet eng Lafdauer vu fënnef Joer an e gëtt dann tacitement weider verlängert, wa keng vun de Parteie sech derzou äussert dee Vertrag opzeginn.

Duerch en Austausch vun Dokumentationsmaterial an Informatioun soll eng bilateral Kooperation an de Beräicher: Ausbildung, Archiv- a Bibliothéikewiesen, Museologie, Archäologie, Protektioun an der Restauratioun vu Monumenter a Konschtwierker zum Droe kommen. Notamment am Beräich Jugend a Sport wëlle mer den Austausch favoriséieren.

Wann een elo weess, dass an Afrika munch Kanner net an d'Schoul kënnen goen, esou muss de Beräich Ausbildung hei e grouse Stellwäert kréien. Mir wëllen dat begleet mat dem Austausch vu Studenten, Professerer a vu Schüler. Duerch esou en Austausch vu Kultur ginn déi national an europäesch Mentalitéite beräichert, d'Toleranz an de Respekt fir aner Kulturen a Völker méi grouss gemaach.

An dann zum Schluss: Duerch dëse Kooperationsaccord wëllt Lëtzebuerg säi bescheidene Bäitrag leeschten, dass zumindest an dësem Land Cap-Vert op de Gesichter vun de Kanner méi e grousst Laache kënnt. Dat ass eng Haaptroll vun esou Kooperationsaccorden. No dëse Wieder wëll ech dann der CSV-Fraktioun hiren Accord zu dësem Projet erabréngen, a soe Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. le Président.** - Ech hunn op alle Säite vill Zoustëmmung gesi fir d'Ausféierunge vum Rapporteur.

Ech mengen, et ass deem näischt bäizefügen. Wann d'Regierung och näischt derzou bäizefügen huet, dann...

(*Interruption*)

Den Här Angel huet d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Marc Angel** (*LSAP*). - Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech wollt dem Rapporteur villmools Merci soen. Hien huet gesot wéi wichteg dësen Accord ass a wéi enk déi zwee Länner matenee verbonne sinn. Ech wëlt op dräi aner Parallelen agoen.

De Cap-Vert ass an Afrika eent vun deene klengste Länner, esou wéi mir an Europa eent vun deene klengste Länner sinn. A mir schwätzen hei um europäesche Plang mat, a si ginn dohannen och als seriöe Partner geholl.

Eng aner Parallel, déi mer am Kontext vun dësem Accord wichteg schéngt, ass, dass de Cap-Vert genau wéi Lëtzebuerg net eng Sprooch huet, mä e Sproochesystem. Si hunn als offiziell Sprooch Portugisesch, esou wéi mir Franséisch hunn, mä si schwätze Kreolesch, esou wéi mir Lëtzebuergesch schwätzen. Si spillen eng wichteg Roll am Monde lusophone, esou wéi mir an der Francophonie eng wichteg Roll spillen.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Marc Angel** (*LSAP*). - An dat wollt ech hei ënnersträichen.

A si sinn e Land, dat eng grouss Diaspora huet, esou wéi mir se hate virun 100 Joer, wéi mir en Auswanderungsland waren. Si sinn dat am Moment nach, mä mir hoffen, dass si sech esou entwéckelen, dass d'Leit an hirem Land kënnen bleiwen, esou wéi d'Lëtzebuerger haut hei bleiwen.

Dat sinn dräi Parallelen, déi ech ënnersträiche wollt. Ech wollt och nach eng kéier dem Marcel Oberweis Merci soe fir de Rapport. A selbstverständlech gi mir eisen Accord.

■ **M. le Président.** - Merci, Här Angel. D'Madame Flesch.

■ **Mme Colette Flesch** (*DP*). - Här President, zwou ganz kuerz Bemierkungen: Ech freeë mech wierklech, dass deen éischten Accord, dee mer mat engem afrikanesche Land ofschléissen, mam Cap-Vert ass, Compte tenu vun deenen exzellente Relatiounen, déi mer hei am Land mat onse kapverdianesche Matbierger hunn.

An ech géing mer erlaben e Wonsch an d'Regierung erunzedoen: De Champ d'application vum Accord ass d'Konscht; d'Kultur insgesamt. D'kapverdianesch Kultur huet ee Glanzstéck: Dat ass d'Musek. Ech géing mech freeën, wann am Kader vum Contenu, deen nach definéiert gëtt, een och un deen doten Aspekt géing denken. Mir gi selbstverständlech onsen Accord zum Projet.

■ **M. le Président.** - Merci, Madame Flesch. Den Här Minister Biltgen wëllt och d'Wuert.

■ **M. François Biltgen**, *Ministre de la Culture, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche.* - Merci. Och ech wëll emol fir d'éischt dem Rapporteur Marcel Oberweis Merci soe fir deen eingehende Bericht.

Ech wëll och hei, wéi all Virriedner eigentlech, menger Zefriddenheet Ausdrock verleeën, dass mer endlech mam Cap-Vert en Accord hunn. Wa mer kucken, mat wat fir enge Länner mer alleguer Accordculturelen hunn, a wa mer kucken, mat wat fir engem Land et wierklech wichteg wär een ze hunn, dann ass de Cap-Vert eent vun deenen éischten.

Et huet laang gedauert. Deen Accord gouf 1998 vun der Madame Err an dem Här Wolter ënnerschríwwen.

(*Interruption*)

An et huet aacht Joer gedauert, bis dass mer deen dann elo endlech hei duerch d'Chamber kritt hunn. An ech sinn och frou, dass d'Madame Err an den Här Wolter hei kënnen nach eng kéier mathëllefen, dass et och eppes gëtt, deen Accord. Mä et ass eigentlech richtig, dass mer deen eréischt am Joer 2006 hei ofseenen, well am Joer 2006 feiere mer 550 Joer Entdeckung vum Cap-Vert, déi geschitt ass duerch e Genueser - wéi ëmmer, wéi de Columbus -, deen awer fir Portugal, net fir Spuenien, gefuer ass, den Alvise de Cadamosto. Deen huet viru 550 Joer Cap-Vert entdeckt. Voilà!

550 Joer drop maache mer elo endlech deen Accord, wou d'Musek, Madame Flesch, douds'écher dierft eng Roll spillen. Ech wëll lech drun erënneren, dass mer éier mer den Accord haten, och versicht hu kulturell Échangen ze maachen, notamment um musikaesche Plang.

Mir hunn zu Lëtzebuerg eng ganz grouss kapverdianesch Immigration. Mir hunn eis ëmmer refuséiert en Accord de main-d'œuvre ze maachen, aus engem ganz wichtege Grond, well mer gesot hunn: Mir hu méi Intérêt, dass mer dat Land opbauen an dass och hir Kräften dohannen hëllefen, fir dass dat Land eng kéier erauskënnt. An ech mengen, mir mussen dat och an Zukunft maachen. Mir hunn eng Verflichtung par rapport zu deem Land, a si gesinn eis och esou. Mir sinn deen zweetgréisste Bailleur de fonds no Portugal an nach virun der Europäescher Unioun. A si hoffen och op eis.

An ech mengen, mir sollen dat och dofir weiderféieren, engersäits eben ze soen, mir géife gär hunn, dass Der doheem bleibt an Äert Land opbaut, an anerersäits dann och de Lëtzebuerger ze weisen, dass d'Kapverdianer eng Kultur hunn. Well een awer, wann een an d'Bistroë kënnt an esou weider, net ëmmer am positive Sënn vun dëser Immigration héiert. Dobäi sinn et vill Leit, déi oft ënner ganz schlechte Verhältnissen schaffen. Dofir hat ech ëmmer gehofft bei der Regulariséierung méi Kapverdianer kënnen ze régulariséieren, wéi mer régulariséiert hunn. Mä dofir ass et wichteg, dass mer iwwert dëse Wee weisen, dass mir eng Verbonnenheet hu mat deem Land, an dass mer zesummestinn.

An ech soen da ganz zum Schluss: Als Escher Jong schwätzen ech net vun der Musek, mä vum Fussball. Ech si ganz houfreg, dass mer mëttlerweil e Lëtzebuerger Nationalspiller hunn, dee selbstverständlech vun Esch kënnt, dee vu kapverdianescher Origine ass, an deen eis nach vläicht hëlleft an zwou Wochen d'„Preisen“ ze schloen.

Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Ooohhh!

■ **M. le Président.** - Merci, Här Minister.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert dëst Kulturofkommen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Den Accord ass mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank (par Mme Sylvie Andrich-Duval), Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener (par Mme Martine Stein-Mergen), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel

Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Romain Schneider);

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par M. Henri Grethen), Claude Meisch (par Mme Colette Flesch) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par Mme Viviane Loschetter), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen (par M. Jacques-Yves Henckes);

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(*Assentiment*)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zum nächste Projet de loi. Dat ass e Projet iwwert de Bäitritt vu verschiddenen neien EU-Länner zur Konventioun iwwert d'Obligations contractuelles. D'Wuert huet de Rapporteur, déi honorabel Madame Err. Madame Err.

4. 5536 - Projet de loi portant approbation de la Convention relative à l'adhésion de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Hongrie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovaquie et de la République slovaque à la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, ouverte à la signature à Rome le 19 juin 1980, ainsi qu'aux Premier et Deuxième Protocoles concernant son interprétation par la Cour de justice des Communautés européennes, signée à Luxembourg le 14 avril 2005

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

■ **Mme Lydie Err** (*LSAP*), *rapporteuse.* - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et geet em een Accord hei, iwwert dee manner interessant Saachen ze soe si wéi iwwert dee viregten, well en nach vill méi terre à terre ass wéi deen. Et geet hei am Fong em eng Approbation vun enger Konventioun vun deenen zéng Länner, déi der Europäescher Communautéit als lescht bäigetratt sinn, zu enger internationaler Konventioun a Protekoller, wou Lëtzebuerg scho länger Member ass, an déi am Fong ganz wichteg sinn, well se am Droit international privé festleeën, wat fir een Tribunal zoustänneg ass, wann in-

ternational Elementer an engem Prozess stattfannen.

A fir dass net jiddferee sech da kann dat Land eraussichen, wou hie mengt am beschten ewechzekommen, gëtt et eben déi Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, déi zu Roum gemaach ginn ass. Et gëtt och Protekoller iwwert d'Interpretatioun vun dëser Konventioun. Domadder ass am Fong schonn alles gesot.

Fir Lëtzebuerg ass et absolut näischt Neies, well mir déi Texter am Fong scho ratifizéiert haten an déi zu Lëtzebuerg Uwenennung fonnt hunn. Wat nei hei ass, dat ass, dass déi Dispositiounen, déi ënnert den EU-Memberen och virdu scho rechtskräfteg waren, elo ausgeweit ginn op déi zéng Länner, déi bei där leschter Adhäsion bäigetratt sinn. Et ass am Fong dann esou, dass den europäesche Rechtsraum, wat d'Kompetenzen an d'Interpretatioun vu Kompetenzen am Droit international privé ugeet, ausgeweit gëtt.

An ech mengen, dass dat praktesch eng wichteg Saach ass, och dann, wann et kee vum Hocker hei räisst. Ech géif lech dann trotzdeem alleguerte bieten, deen Accord hei ze stëmmen, well et eng Uniformitéit iwwert d'Kompetenz vun de Juridictionen am Europa vun deene 25 hei bréngt.

Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien.

■ **M. le Président.** - Merci, Madame Err, fir deen explizite Rapport.

Ech denken, mir sinn all d'accord, datt mer direkt kënnen zur Ofstëmmung kommen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet ass ugeholl mat 60 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank (par M. Marcel Oberweis), Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener (par Mme Martine Stein-Mergen), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par M. Roger Negri);

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur (par Mme Colette Flesch), M. Emile Calmes (par M. Niki Bettendorf), Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par M. Charles Goerens), Claude Meisch (par M. Xavier Bettel) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss (par Mme Viviane Loschetter), Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(*Assentiment*)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zum zweete Vote constitutionnel iwwert den Änderungsverschlach vum Artikel 68 vun eiser Verfassung.

5. 4939 - Proposition de révision de l'article 68 de la Constitution

D'Chamber huet eng éischte Kéier de 16. Februar dëst Joer doriwwer ofgestëmmt. Bei dësem Vote ass laut Artikel 114 vun der Verfassung eng qualifizéiert Majoritéit vun zwee Drëttel vun de Stëmmen erfuerdert an de Vote par procuration ass net erlaabt. Ech denken, dass mer direkt kënnen zur Ofstëmmung kommen.

Second vote constitutionnel

Den Ännerungsvorschlag, fir den Artikel 68 vun der Verfassung ze änneren, ass mat 50 Jo-Stëmmen bei kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentioun ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner,

Marie-Thérèse Gantenbein-Koulen, M. Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira,

Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Dee Punkt ass domat ofgeschloss.

Da komme mer zum Artikel 69 vun der Verfassung.

6. 4285 - Proposition de révision de l'article 69 de la Constitution

Och dëse Punkt huet d'Chamber eng éischte Kéier de 16. Februar ofgestëmmt. Den Text steet am Document parlementaire 4285⁴. Et gëtt no deeneselwechte Modalitéiten ofgestëmmt wéi bei deem Projet vu virdrun.

Second vote constitutionnel

D'Proposition de révision fir den Artikel 69 vun eiser Verfassung ass mat 50 Jo-Stëmmen, bei kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentioun ugeholl ginn.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Thérèse Gantenbein-Koulen, M. Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Roger Negri, Jos

Scheuer, Romain Schneider et Roland Schreiner;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Robert Mehlen;

M. Aly Jaerling.

Domadder, Dir Dammen an Dir Hären, si mer um Enn vun eiser Sitzung vun haut. Déi nächst Sitzung ass muer de Mëtten um hallwer dräi.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 16.30 heures)

Ordre du jour

- 5575 - Proposition de loi portant modification de
1) l'article 51 (7) de la Constitution
2) la loi du 4 février 2005 relative au référendum au niveau national
3) la loi électorale du 18 février 2003
(Déclaration de recevabilité)
- 5547 - Débat de consultation sur la mise en œuvre de l'IVL (Integratives Verkehrs- und Landesplanungskonzept)
(Exposé du Ministre - Débat - Motion)

Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Fernand Boden, Lucien Lux, Jean-Marie Halsdorf et Claude Wiseler, Ministres.

(Début de la séance publique à 14.31 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

(Négation)

1. 5575 - Proposition de loi portant modification de

1) l'article 51 (7) de la Constitution

2) la loi du 4 février 2005 relative au référendum au niveau national

3) la loi électorale du 18 février 2003

Déclaration de recevabilité

An hiren Réunioun vun haut de Moien huet d'Présidentekonferenz virgeschloen d'Proposition de loi vun der Madame Lydie Err an dem Här Ben Fayot iwwert d'Wahlrecht vun den Auslänner fir recevabel ze erklären.

Ass d'Chamber domat averstanen?

(Assentiment)

Op eisem Ordre du jour vun haut de Mëtteg steet d'Consultatiounsdebatt iwwert den IVL. D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: den Här Schank, den Här Calmes, den Här Bodry an den Här Gira. D'Wuert huet elo den Här Innenminister Jean-Marie Halsdorf. Här Innenminister.

2. 5547 - Débat de consultation sur la mise en oeuvre de l'IVL (Integratives Verkehrs- und Landesplanungskonzept)

Exposé du Ministre

M. Jean-Marie Halsdorf, Ministre de l'Intérieur et de l'Aménagement du Territoire.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, haut ass eng Première. Et ass déi éischt Deklaratioun vum zoustänneg Minister am Kader vun engem Débat de consultation iwwert d'Ëmsetze vum IVL. Virausgaange sinn als Virbereedung fënnf Réuniounen an och e Schlussbericht vun der zoustänneger Chamberskommissioun ënnert der Présidence vum Marco Schank. A mengen Ae misst ee vun elo un all Joer dësen Exercice widderhuelen.

Här President, d'interaktiivt Verkéiers- a Landesplanungskonzept, dat jo - an dat soll een op kee Fall vergiessen - um Programme directeur de l'Aménagement du Territoire fousst vum Joer 2003, ass nach ëmmer an all Mond. D'Entscheidung iwwert den Uni-Stand uert an och déi rezent Diskussiounen iwwer e moderne liichten Tram hunn dat bewisen.

Mä wat ass zënter senger Presentatioun viru ronn zwee Joer, ausser Landes- a Gemengewahlen an enger EU-Conseilsprésidence, geschitt? A wéi geet et weider?

Tatsaach ass, dass déi integrativ konzeptuell Iddi, nämlech dass Wunnen, Schaffen, Transport a Liewensqualitéit am Kader vun enger

schéiner a gesonder Ëmwelt eppes mateneen ze dinn hunn, e grouse Konsens fënnt. Et gëtt méi vernetzt geduecht a politesch méi horizontal diskutéiert a geschafft wéi virdrun.

Et muss een awer och feststellen, dass net alles wat als IVL-konform duergestallt gëtt, dat och ass. Beim Stat an an der Regierung ass, trotz ville Progrësen am interministerielle Mateneen, dee jo eng Conditio sine qua non fir d'Ëmsetze vum IVL ass, nach net alles perfekt. Vill gutt Koordinatiounsarbecht ass nach noutwendeg.

Mä et gouf e groussen Effort gemaach a puncto integratiivt Virgoen. Mir bewegen eis och - an däers muss ee sech ëmmer bewosst sinn - hei op Neiland, an dat Ganzt sécherlech ass mat engem Méi un Aarbecht verbonnen. Mir riskéieren also, all déi Ministèreen, all déi Leit, déi concernéiert sinn, u strukturell Grenzen ze treffen. Dat gëllt och besonnesch fir de Landesplanungsministère.

Et ass awer wichteg sech de Méiwäert, dee sech aus dem Ëmsetze vum IVL ergëtt, virun Aen ze halen.

Nëmme mam IVL wäerte mer amstand sinn dem Wuesstem vun eisem Land nohalte ze begéinen. Dat heescht notamment, méi dicht bebauen, méi virsiichteg Flächeversigelung, well laut OBS-Vergläicher vum Ëmweltministère sinn an de Joren 1990 bis 1999 7.760 ha Land bebaut a verbraucht ginn. Dat maachen 862 ha pro Joer oder och ronn fënnf Fussballsterraine pro Dag.

Wann et esou weidergeet, da wäerte mer zum Beispill bis an d'Joer 2020 12.000 ha weider Land verbrauchen, a wann een dat dann op 1990 zrëckkuckt, géif dat enger Verdueblung vun de bebaute Flächen entsprechen.

Mir kënnen op kee Fall esou weiderfuere, well hautdësdags leie mer zum Beispill nëmme bei enger landeswäit duerchschnëttlecher Wunnengsdicht vu knapp 14 Wunnenge pro Hektar. Just an den Hauptballungszentre vum Süden an och ronderëm d'Stad, do erreeche mer déi wichteg Lat fir den öffentlichen Transport vu 25 Wunnenge pro Hektar.

Den demographesche Wuesstem ass proportionell vill méi staark

ausserhalb wéi innerhalb vun dësen Zentren. Dat war déi lescht 30 Joer esou, an dat ass haut och nach ëmmer de Fall. Ech kann lech do och e puer Beispiller gi vun esou Steigerungsraten zwëschen 1991 an 2001. Stied wéi Lëtzebuerg, Hesper, Walfer, Esch, Suessem, Péiteng, Dikrech an Ettelbréck, sinn alleguerte manner wéi 15% gewuess. Uertschafte wéi Biermereng, Tënten, Esch-Sauer oder och Eschweiler, si méi wéi 45% gewuess.

An därselwechter Zäit ass et och zu enger méi grousser Konzentratioun vun den Aarbechtsplazen an a ronderëm d'Stad komm. Dowéinst koum et jo zu enger Explosioun vun den automobile Verkéiersstréim, déi duerch d'Zuel vun de Frontalieren nëmmen nach verstärkt gouf. Et gouf also hei keng Gesamtstrategie.

Wa mir awer wëssen, dass mir all Joer op d'mannst musse 4% wirtschaftlech wuessen, fir eis Soziala Rentesystemer ze halen. Wa mer wëssen, dass mer genuch Statsretté mussen hunn, fir eis héich Ausgabe vum Stat ze decken an och munchmol musse strukturell Kurskorrekturen no ënne maachen. Wa mer wëssen, dass 100.000 nei Aarbechtsplaze bis an d'Joer 2020 geschafte musse ginn, dat heescht jee no Awunner oder Pendlerzeenarion 60.000 bis 110.000 Awunner méi an eisem Land.

Wa mer wëssen, dass mer elo schonn e Plus hu vun 20.000 Frontaliere par rapport zum Pendlerzeenarion aus dem IVL vum Joer 2002 - mer hunn also an dräi Joer 2,5 Joer Virsprong op den Zeenarion vum Joer 2002. A wa mer och nach wëssen, dass dëse Pendlerzeenarion längerfristeg dee manner gudden an nohaltegen Entwécklungswee ass, dann ass et ganz kloer: Mir brauchen eng Strategie, an déi Strategie, déi kann nëmmen IVL heeschen. An ech soe ganz kloer: Ouni IVL ass d'Liewensqualitéit hei am Land an den zéng, 15 Joer, déi elo nach kommen, net méi garantéiert.

Et mag och sinn, dass aus enger reng sektorieller Perspektiv, wann een zum Beispill den Transport nëmmen eleng géif kucken, dass et do kéint ouni IVL goen. Et géif esouguer vläicht méi einfach a méi séier goen, mä et géif awer bestëmmt op Käschte goe vun anere Secteuren.

An esou engem Gesamtbilan wäre kaum Synergie-Plus-valuen ze maachen. An dofir soen ech ganz kloer: Och wann den IVL-Ëmset-

zungswee keen einfachen ass, och ugefaangen an de Käpp vun de Leit, esou ass en awer deen, deen am Endeffekt eiser Stadentwécklung an eiser selwer am meeschte bréngt.

Natierlech geet et mat dësem progressiven, integrative Mentalitéitswiessel net duer, och wann dëst vernetzt a raimlecht Denken eng extrem wichteg Viraussetzung duerstellt. Mir mussen ëmmer erëm, a jee nom spezifesch Schwéierpunkt, d'IVL-Prinzipien a konzeptuell Iwwerleeungen erklären, diskutéieren an héichhalen. An dat maache mer jo och. Dat geschitt jo och.

Dëst geschitt fir d'alleréischt emol an deene véier sou genanntene primäre Plan-sectoriellen, déi nieft de regionale Pläng, an de Projetpiloten, ee vun de wichtigsten Ëmsetzungsschrëtt vum IVL duerstelen.

A grad elo, a méi schwierigen Zäiten, wou groussen Handlungsdruck besteet, souwuel am Wunnengsbau, wéi a Saache wirtschaftlech Entwécklung, an domadder verbonnenen Terrainen an Aktivitéitszonen, am Beräich vun der Mobilitéit, ouni déi jo bekanntlech näischt geet, an natierlech och am Beräich vum Landschaftschutz, ass et wichteg net just kuerzfristig ze denken, mä och der längerfristeger Entwécklung am Kader vun der Landesplanung mat hiren nohalteger, integrativer Approche, eng grouss Bedeutung zoukommen ze loosse. D'Landesplanung kann nämlech hëllefen, déi richtig Prioritéiten ze setzen, an esou kënnen vill Suen iwwert d'Zäitschinn gespuert ginn.

Ech kommen elo zum éischte vun deene véier wichtige sektorielle Pläng, an zwar zum Plan sectoriel „Transports“, dee schonns an der leschter Legislatur ugefaange gouf. An ech mengen, wann alles normal geet, wann et gutt virugeet, dass mer bis 2007 kënnen e fäerdege Projet de plan kréien, an deen dann, wann och duerno alles normal leeft, nach an dëser Legislatur a Kraaft triede kann. Duerch dëse Plang gi jo notament Korridore reservéiert, déi laut IVL2 Verkéierszeenarionen zrëckbehalen, wichtig Verkéiersprojeten am Schinnen- a Stroossebau.

Wann e Projet vun enger neier Strooss oder enger neier Eisebunn am Plan sectoriel dran ass, dann heescht dat awer net automatesch, dass si och gebaut gi kann. All Projet muss weiderhin duerch déi national an europäesch definéiert Ge-